

ROOD

LANDMAN
MULTI-SCHOONMAAK

50
JAAR

3 BROERS
*en fyftich jier
oan ferhalen*

**'STIEKEM MIST
HY MY WOL
IN BYTSJE'**

Meegroeverhalen
*Van stagiaire
naar rayonmanager*

INTERVIEW MET DE GLAZENWASSERS

*'Bij Landman kun je
wel oud worden'*

**HOE VIEZER
HOE BETER!**

COLOFON

Organisatie

Schoonmaakbedrijf Landman B.V.

Het Anker 3

9206 AL Drachten

(0512) 517 206

Publicatiedatum

2 april 2022

Concept en realisatie

Compion

Fotografie

Compion

Martin Rijpstra fotografie

Archief Landman

Vormgeving

Compion

Oplage

1.000 stuks

Artikelen, foto's of illustraties uit dit magazine kunnen alleen na overleg met de directie van Landman worden overgenomen.

INTERVIEW MET DE GLAZENWASSERS
'Bij Landman kun je wel oud worden'

3 BROERS
en fyftich jier oan ferhalen

1972 - 2022
50 JAAR SCHOONMAAKBEDRIJF LANDMAN!

In dit magazine vind je mooie verhalen, ervaringen van collega's en leuke foto's. Geheel in het teken van dit mooie jubileum. We blikken terug op de afgelopen jaren en kijken samen naar de toekomst.

Veel leesplezier en op naar de volgende 50 jaar!

Niet lezen als
je zit te eten!

LET OP!

Gerrit

Marten

HOE VIEZER HOE BETER!

Huizen waar mensen in zijn overleden, huizen vol met ongedierte, huizen die letterlijk tot de nok toe vol met spullen staan, niets is Marten en Gerrit van de afdeling specialistische reiniging te gek. Zowel samen als apart hebben ze al veel bijzondere dingen gezien en beleefd.

‘Bijvoorbeeld die keer met de magnetron’, begint Gerrit met een grijns te vertellen. ‘We zagen een prachtig mooie magnetron, dus mijn collega en ik de broodjes voor de lunch erin. Op een gegeven moment dachten we: wat gebeurt daar in die magnetron? Maar hij werd natuurlijk warm, dus dat trok allemaal kakkerlakken aan. Dat ding heb ik zo naar buiten gegooid, het zat vol met kakkerlakken. Dus die broodjes hoefden we ook niet meer’, vertelt Gerrit. ‘Of die keer dat ik een graf van een hond heb uitgegraven’, vertelt Marten, ‘omdat de nieuwe bewoner van de huurwoning die niet in de tuin wilde.’

Dit artikel gaat verder op de volgende pagina.

Meer dan alleen reinigen

Specialistisch reinigen is veel meer dan alleen reinigen, zo blijkt duidelijk uit de verhalen van Gerrit en Marten. Maar het reinigen zelf is ook heel afwisselend. 'Ik doe bijvoorbeeld veel trappenhuizen van flatgebouwen in de Zuidwesthoek van Friesland, voor verschillende woningbouwverenigingen', vertelt Gerrit. 'Maar we doen ook wel tuinwerk, bomen omzagen bijvoorbeeld, of schuttingen slopen.'

Hoe viezer hoe beter, vinden de mannen. En dan ben je bij Landman natuurlijk aan het goede adres. Eén van de indrukwekkendste dingen vindt Marten toch wel het opruimen van het huis waar iemand is overleden. 'Je snapt dat de familie dat niet wil doen, als iemand er al een tijdje heeft gelegen. Dus dan komen wij en ruimen wij het netjes op en maken het schoon.'

Het heftigste was voor Marten toen iemand zijn polsen had doorgesneden en diegene het hele huis nog was doorgelopen. 'Het bloed zat overal en ik snap echt goed dat bijna niemand dat wil schoonmaken. Daarom vind ik het mooi om dat wel te doen. Dat je er dan een dag later weer komt en dat je niet meer kunt zien wat er is gebeurd. En dat de familie het niet zo hoeft te zien, dat is waar je het voor doet', vertelt Marten.

'Het mooiste aan ons werk is dat je het resultaat zo goed ziet. Als alles klaar is, dan kun je echt zien dat je wat gedaan hebt', vertelt Gerrit. 'Het verschil tussen als je ergens binnenstapt en als je ergens weggaat, dat is waar je het voor doet.'

'HET MOOISTE AAN ONS WERK IS DAT JE HET RESULTAAT ZO GOED ZIET'

Sietske

Joke

Antsje

'Het leuke is de band die je met de mensen opbouwt'

Zo'n 150 schoonmakers zorgen er elke dag voor dat kantoren, theaters en andere panden in Friesland er tiptop uitzien. Dit is dan ook de grootste schoonmaaktak van Landman. De schoonmakers, meestal dames, werken hard maar hebben ook veel lol. Ze voelen zich thuis in de bedrijven waar ze schoonmaken en genieten van de rust tijdens het poetsen van vakantiehuisjes.

De vakantiehuisjes zijn een belangrijk onderdeel van deze schoonmaaktak van Landman. 'We maken op verschillende parken schoon', vertelt meewerkend voorvrouw Antsje. We zijn vandaag in Terkaple op zo'n vakantiepark. Antsje en Sietske maken hier wekelijks twee keer schoon. 'De wisseldagen zijn op maandag en vrijdag, dus op die dagen zorgen wij dat de huisjes goed schoon zijn', vertelt ze. Antsje werkt al 11 jaar bij Landman, Sietske ongeveer een halfjaar. Beide dames vinden het schoonmaken op het vakantiepark heel fijn om te doen.

'Het is gezellig. De meeste schoonmakers hebben een vaste locatie, dus je bent hier vaak met hetzelfde groepje. We kennen elkaar daardoor goed, dat is heel leuk', legt Sietske uit. 'Al verschilt het wel per keer met hoeveel je bent, dat hangt af van het aantal huisjes dat schoon moet worden gemaakt'.

'Het voordeel van schoonmaken op vakantieparken is de rust', vertelt Sietske. 'De locaties van de vakantiehuisjes zijn altijd prachtig en in zo'n huisje ben je lekker alleen. Als we op kantoren schoonmaken zijn er vaak nog mensen aan het werk. Vooral als we er tijdens kantooruren zijn. Dan moet je rekening houden met dat mensen nog aan hun bureau zitten, of kun je bijvoorbeeld niet stofzuigen omdat ze aan het bellen zijn,' legt ze uit.

'Maar wat daar wel weer heel leuk aan is,' vult Antsje aan, 'is de band die je opbouwt met de mensen in het bedrijf waar je schoonmaakt. Bijvoorbeeld op het kantoor waar ik 's avonds altijd schoonmaak, daar ben ik echt eigen. Ik voel me echt onderdeel van hun bedrijf. We hebben altijd even een praatje en iedereen kent mijn naam. Dat is heel gezellig. Ik ga daar echt met veel plezier heen.'

'Altijd even een praatje'

Antsje heeft in haar 11 jaar bij Landman heel wat vieze dingen gezien, maar ze deinst nergens voor terug. 'Je hebt wel eens dat je denkt: poeh, dit is goor. Maar dan begin je gewoon enthousiast en zie je mooi duidelijk resultaat als het klaar is', vertelt ze. 'De vakantiehuisjes zijn meestal wel netjes. Het scheelt dat er vooral gezinnen naar deze parken komen, dan vind je geen vreemde dingen of grote bende. Maar ik heb wel eens wat gevonden waarvan ik dacht: als ik dit opsteek ben ik high', lacht ze. 'Maar meestal valt het reuze mee hoor, we vinden niet vaak gekke dingen.'

Geen negen-tot-vijfbaan

De dames zijn 's ochtends op het vakantiepark en 's avonds in kantoren. Het schoonmaken is daardoor geen standaard negen-tot-vijfbaan. 'Je moet wel flexibel zijn,' vertelt Antsje, 'maar die afwisseling is juist fijn.'

Ook rayonleidsters Sonja en Joke, die verantwoordelijk zijn voor de planning, hebben geen standaard werktijden. Zij regelen, samen met Nynke, dat er op elke locatie op het gewenste moment schoonmakers zijn. 'Maar we werken zelf ook graag mee hoor,' legt Sonja uit. 'Zo houden we contact en weten we wat er speelt, maar het is ook gewoon leuk om te doen.' De piek ligt voor de dames in de zomer. 'Dan is het vooral bij de vakantieparken druk, maar onze planning is dan ook echt een uitdaging. Alle 150 schoonmakers moeten natuurlijk ook lekker op vakantie kunnen,' vertelt Joke.

Sonja en Joke regelen niet alleen de planning, ze controleren ook de kwaliteit van het werk. 'We checken vaak of alles goed gedaan is, zodat onze kwaliteit goed blijft', legt Joke uit. Dat Landman een echt familiebedrijf is, wordt ook hier maar weer eens duidelijk. Joke is namelijk het zusje van Jouke en daarmee het schoonzusje van Afke. 'Het werken in een familiebedrijf is super, dat zorgt voor een fijne sfeer', vertelt ze.

Sonja

Joke

VAN STAGIAIRE NAAR RAYONMANAGER

Nynke

In 2009 zat Nynke in het derde jaar van haar opleiding tot secretaresse. In die tijd kreeg je nog een stageplek toegewezen door school, en Nynke mocht bij Landman aan de slag. Dat bleek een goede match, want na meer dan 10 jaar werkt Nynke hier nog steeds!

'Ik heb hier stage gelopen bij de receptie en in de zomer mocht ik blijven werken. Daarna volgde weer een stageperiode.' Nynke was nog maar een paar weken weg of Afke belde al om te vragen of ze tijdens de kerstvakantie ook wilde werken. 'Dat wilde ik wel, want ik vond het hartstikke leuk. Toen vroeg Afke, de dag voor kerst, of ik bij haar wilde komen op kantoor. Ik dacht: o jee wat zou ik verkeerd gedaan hebben! Maar Afke vroeg of ik fulltime wilde komen werken.'

En dat was perfect. 'Ik vond school helemaal niet zo leuk, dus dat ik hier fulltime aan de slag kon was helemaal mijn ding. Ik moest alleen mijn ouders nog even overtuigen. Dat was gelukkig zomaar klaar.' Alleen was school er ook nog, en Nynke was nog geen 18. 'Dus ze zeiden op school: jij kunt niet stoppen, je bent nog leerplichtig. Vandaar dat ik uiteindelijk een werken-leren traject heb afgerond.'

Na een tijd lang bij de receptie te hebben gezeten was Nynke toe aan een nieuwe uitdaging. 'Toen heb ik salarisadministratie, personeelsadministratie en facturatie erbij gedaan. Als ik dat nu zo zeg denk ik weer; goh dat was echt wel heel leuk, die verschillende dingen allemaal. Daarna hielp ik steeds vaker bij de schoonmaakafdeling, had ik wel eens een overleg met de rayonleiders en zo kwam ik daar steeds meer in. Dus vrij snel daarna ben ik overgegaan naar de afdeling schoonmaak.'

Dat is ook waar Nynke nu te vinden is, al vier jaar als rayonleider. 'Samen met Joke en Sonja zorg ik dat de ongeveer 250 locaties en acht vakantieparken worden schoongemaakt. Ik doe daarbij wat meer de administratieve kant, dus de facturen, de uren, het kantoorwerk. Maar ik heb zeker geen saaie kantoorbaan, je weet nooit wat de dag je brengt. En dat is wat het werk ook zo leuk maakt, de variatie en de afwisseling.'

**'STIEKEM
MIST HY
MY WOL
IN BYTSJE'**

Roel

Jouke

'IN BYTSJE'

We komen aanrijden in Ureterp en zien een oudere man met een stok, kijkend naar twee mannen die op een hoogwerker zijn buitenmuur opnieuw staan te voegen. 'Ik wenje hjir al in moai skoft, mar dit is noch noait gebeurt. Wol moai om te sjen hear!' vertelt hij, terwijl hij in het zonnetje geniet van het uitzicht.

In de hoogwerker zien we Jouke, manusje van alles en niet te vergeten, de man van Afke. Hij helpt vandaag Roel bij het voegen van de gevel. 'Ik ben begonnen in de bouw', vertelt Jouke. 'Maar toen het in de bouw wat minder ging en ik vooral in de winter maar weinig werk had, ging ik aan de slag bij Landman.' Jouke werkt er nu inmiddels al 27 jaar, helpt bij alle onderdelen van het bedrijf mee en regelt een stuk van de planning. 'Vooral bij het gevelwerk kan ik mijn voorkennis goed gebruiken', legt hij uit.

De mannen werken graag samen. 'Jouke heeft dan wel achtergrond in de bouw', vertelt Roel, 'maar ik niet'. 'Nee, jij sloopt alleen dingen', grapt Jouke. 'Dat heb ik anders van jou geleerd hoor', zegt Roel. 'Nee, zonder grappen. Ik heb serieus veel geleerd van Jouke', vult Roel aan.

Roel en Jouke waren vaak samen op pad. 'Vroeger vooral, maar als ik nu ergens hulp bij nodig heb of een vraag heb, kan ik altijd bij Jouke terecht', vertelt Roel. 'Stiekem misse we elkoar wol in bytsje neffens my.' 'In bytsje' zegt Jouke lachend. 'We kunnen nog steeds goed samen werken. We weten precies van elkaar wie wat doet en zijn goed op elkaar ingespeeld.' Roel: 'We hoeven niks te overleggen.'

Toen het plannen van twee afdelingen door de drukte onmogelijk werd voor Jouke, nam Roel een stuk van de planning van hem over. Roel werkt al zo'n 22 jaar bij Landman. 'Ik was nog lang niet klaar op school, maar ik was er wel klaar méé. Omdat mijn broer Gijs ook bij Landman werkte ben ik op een gegeven moment naar binnen gestapt en heb ik gevraagd of ik er ook kon werken. Gelukkig kon dat wel. Ik ben begonnen als gevelreiniger en doe dit nog steeds.'

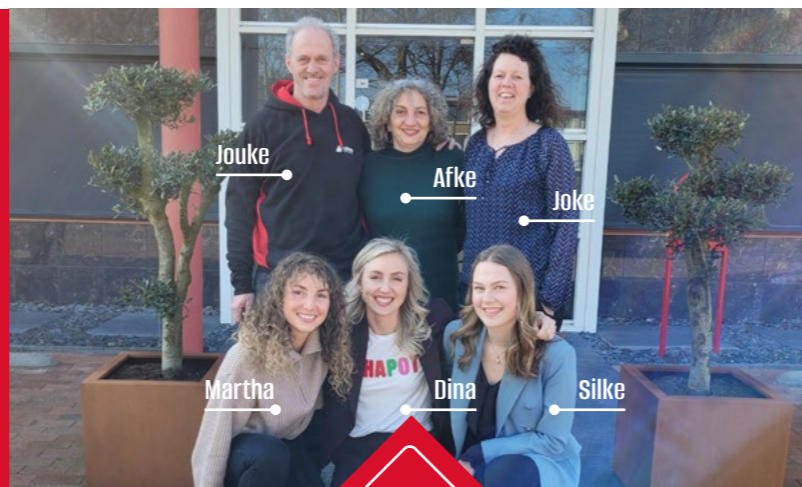
Het mooiste aan dit werk vinden de mannen de vrijheid. Maar ook genieten ze van de familiefseer binnen Landman. Niet alleen Jouke, Afke, Dina en Martha komen uit één familie. Ook van Roel werkt er familie bij Landman: zijn neef, nichtje en broer. 'Je kent elkaar, je kent iedereen', vertelt Roel. 'Eigenlijk zijn we één grote familie, en dat maakt het mooi' besluiten de mannen.

**'WE WETEN
PRECIES VAN
ELKAAR WIE
WAT DOET
EN ZIJN GOED
OP ELKAAR
INGESPEELD'**

'Bij Landman voelt het

als één grote familie'

Geke Zandberg is de moeder van
Petra de Meer en Tiny Benedictus.

Jacqueline Riemersma is
de schoonmoeder
van Pavlína Petrášová.

Jouke Brink en Afke Brink-Landman zijn getrouwd
en de ouders van Martha en Dina Brink.
Joke Brink is de zus van Jouke en Silke Brink
is de dochter van een broer van Jouke en Joke.

Lies Ophuis en Anita Bouwer
zijn zussen.

Gijs en Roel Slootweg zijn broers en de ooms van
Jarno Damstra. Myrthe Slootweg is de dochter van Gijs, en
dus een nichtje van Roel en Jarno.

Jolanda Pijl is de tante
van Silke Brink.

Petra van der Molen en Joke de Boer
zijn schoonzussen.

Thijs Damstra is de oom
van Jarno Damstra.

MANDAS SCHOON MAAK ARTIKELEN

Een eigen groothandel in schoonmaakartikelen. Dat idee kwam zo nu en dan al ter sprake toen Tjeerd nog eigenaar was van Landman. Maar concrete plannen waren er niet echt. Pas toen Landman in 2000 verhuisde van de Zuiderdwarsvaart naar Het Anker, werden de ideeën serieus uitgedacht. Na een aantal jaren kwam het pand naast Landman te koop. De perfecte locatie voor een groothandel!

In 2013 opende dochteronderneming Mandas officieel. Mandas begon met het bevoorraden van Landman en groeide al snel uit tot een complete groothandel met winkel en webshop. De grootste tak van de groothandel bestaat uit schoonmaakartikelen, maar je vindt er tegenwoordig ook andere zaken, zoals koffie en toebehoren.

Het assortiment van Mandas wordt alsmaar uitgebreid, net als de – inmiddels landelijke – klantenkring. 'We hebben veel verschillende klanten. Van de industrie tot de

horeca en van hele grote bedrijven tot particulieren', vertelt Luc, medewerker binnendienst bij Mandas.

Werk je bij Landman in de schoonmaak? Dan is de kans groot dat de producten die je gebruikt zijn geregeld door Luc. 'Het is een mooie samenwerking, Landman en Mandas. Wij voorzien Landman van schoonmaakproducten en soms haalt Landman een klant binnen waar wij vervolgens artikelen voor mogen leveren. Zo hebben we vorige maand bijvoorbeeld 23 stofzuigers verkocht aan een klant van Landman. En het komt ook wel voor dat een bedrijf bij Mandas schoonmaakartikelen koopt en zo kennismaakt met Landman', legt hij uit. 'Zo versterken we elkaar.'

**'HET IS EEN MOOIE SAMENWERKING,
LANDMAN EN MANDAS'**

ORDERS PAKKEN VOOR LANDMAN SENIOR

Sinds 2020 is Luc werkzaam bij Mandas. Hij vond zijn stage zo leuk, dat hij met veel plezier is gebleven. 'Ik ben in 2020 begonnen als stagiair. Ik zou na mijn opleiding eigenlijk nog een studie volgen, maar toen werd ik gevraagd om bij Mandas te blijven werken. Ik vind het hier heel leuk, dus dat wilde ik wel! Al snel hielp ik de toenmalige accountmanager met zijn taken, en zo mocht ik dat overnemen toen hij wegging. Ik heb tussendoor mijn opleiding tot junior accountmanager afgerond. De lessen waren door corona toch online, dus dat kon ik hier mooi volgen.'

'Mijn dag is eigenlijk heel divers', vertelt Luc. 'Ik begin met het doorspitten van de mailbox en het beantwoorden van klantvragen. Daarna doe ik de facturen, spiegelen in de winkel, inkopen, etalages onderhouden. En vervolgens ga ik orders pakken, zodat Landman senior die kan rondbrengen.' Hoewel Tjeerd eigenlijk met pensioen is, bezorgt hij graag artikelen van Mandas. Zeepdispensers, stofzuigers, bezems, ladders, alles brengt hij rond. 'Wel pas als ik de koffie op heb hoor, ik ben immers met pensioen', lacht hij.

50 FYFTICH JIER OAN FERHALEN

Tjeerd

Gjalt

Rinus

FYFTICH JIER OAN FERHALEN

We zitten in het kantoor van Afke, het oude kantoor van Tjeerd. Niet de plek waar het allemaal begon, maar wel de plek die hij aan Afke heeft overgedragen. Samen met broers Rinus en Gjalt zit Tjeerd aan een bakje koffie. En dan komen de verhalen vanzelf.

'Ik werkte eerst voor een baas, ook in de schoonmaak. Maar het klikte niet echt', begint Tjeerd. 'Niet tussen hem en mij, maar ook niet tussen hem en zijn klanten. Toen ik niet meer voor hem wilde werken, belden zijn klanten mij op, om te vragen of ik voor hen wilde schoonmaken. Dat was het moment waarop ik besloot voor mezelf te beginnen. Ik begon met één houten laddertje, een driedelige. Daar deed ik alles mee. Hoge dingen, lage dingen, alles. In het weekend zette ik hem in de olie en zo deed ik er heel lang mee.'

Tjeerd start zijn bedrijf in 1972, met die ladder, een bakfiets en een paar klanten. 'Ik heette toevallig Landman, dus die naam heb ik maar aangehouden', lacht hij. Al snel krijgt

hij meer werk, gaat zijn vrouw meehelpen en komt de eerste medewerker; Pytsje. Na een paar jaar volgen er meer medewerkers en als in 1977 broer Gjalt bij Tjeerd komt werken, gaan de ontwikkelingen snel. Het meeste werk bestaat uit glazenwassen, maar de afdeling gevelreiniging begint nog in hetzelfde jaar.

In 1983 komt ook broer Rinus bij het bedrijf. 'Moast even fertelle Rinus', begint Tjeerd lachend. 'Do hiest in wyfke en do woest der 's nachts nêst lizze, dus do woedest net mear yn de ploegen wurkje. Dêrom bisto eins by my kaam te wurkjen.' Naast de reguliere werkzaamheden hielp Rinus vaak de dames, die veel moeten stofzuigen. 'Ze kregen op een gegeven moment last van hun rug, want ze moesten elke dag vier etages van een groot gebouw stofzuigen. Dus ik ging vaak na mijn gewone werkdag daar even heen om ze te helpen', vertelt hij.

'IK HEETTE TOEVALLIG LANDMAN, DUS DIE NAAM HEB IK MAAR AANGEHOUDEN'

'WOL IT WAT?'

De broers hebben Tjeerd geholpen met het uitbreiden van de werkzaamheden van Landman. Gjalt heeft de afdeling riool opgezet. 'Hij zei op een gegeven moment tegen mij: we moeten spul voor de riolering hebben. Dat had hij bij andere bedrijven gezien', vertelt Tjeerd. 'Dus ik ging daarin mee en we hebben dat geregeld. We begonnen met een tweedehands machine en hebben het stukje bij beetje uitgebreid.'

Rinus kwam met het idee voor staalstralen. Rinus: 'ik zag dat bij een concurrent op de bus staan: 'droogijsstralen'. Ik dacht: eens even kijken hoe ze dat doen. Die concurrent was metaalplaatjes van een ander bedrijf aan het schoonmaken. Die plaatjes moesten opgestraald worden. Dus ik zei tegen die mannen: 'wol it wat?' 'Nee', zeiden ze. Waar ze het ene hoekje schoon straalden, werd het andere hoekje weer vies. De viezigheid hechtte zich meteen weer aan het metaal. Zo bleven ze bezig.

Dus ik zei tegen hun klant: 'Moastst ris even hearre, wy kinne dat ek wol foar dy skjinmeitsje.' We hadden dat nog nooit gedaan, maar ik zei van wel. Die klant zei: 'Rinus jongen, hier heb je een metalen plaat. Neem die maar mee naar de zaak, dan kom ik om 13.00 uur kijken hoe schoon het is.' Dus ik dat spul mee in de auto, snel een compressor, straalmiddel en een bus geregeld. Ik heb de helft van de plaat afgeplakt met tape en de andere helft schoon gestraald. Je kon je haar erin uitkammen, zo schoon was het! En de klant vond het geweldig!

'Zo is die tak begonnen', vult Tjeerd aan. 'Maar het probleem was wel dat we nog midden in een woonwijk zaten. Er was helemaal geen ruimte om te stralen en het gaf overlast voor de buurt, want dat geeft nogal lawaai.' Rinus: 'Ik was een keer 's avonds buiten wat aan het stralen, dus de compressor stond te brullen. De buurman kwam en zei: 'Rinus, moastst ophâlde!' Ik zei: 'Jonge, it spyt my mar dit moat klear!' Toen dreigde hij de politie te bellen. Ik zei: 'doe maar, dit moet klaar!' Een politieagent kwam en vroeg: 'Hoelang moet je nog?' 'Nog een kwartiertje, dan ben ik wel klaar', zei ik. Dus wat deed de agent? Die hield de buurman een kwartiertje aan de praat. Zo kon ik mooi mijn werkje afmaken en was er niks aan de hand!

'Dat was mooi, maar het kon op het laatst echt niet meer daar', vult Gjalt aan. 'Nee, zelfs de burgemeester bemoeide zich er op een gegeven moment mee', vertelt Tjeerd. 'Die zei: jij kunt hier toch niet blijven? Waarop ik reageerde: nee klopt, ik weet wel een plekje waar ik heen wil! Ik wil wel naar het gemeentehuis eigenlijk!' De drie broers lachen.

Dat het tijd was om te verhuizen was wel duidelijk. Landman verhuist dan ook vrij snel naar het pand aan Het Anker. Weg uit de woonwijk en met veel meer ruimte, onder andere voor het stralen.

'WITTE JIM NOCH DY TROMPET?'

Aan werk is er in de afgelopen 50 jaar nog nooit gebrek geweest, en aan mooie verhalen ook niet. 'Wist noch Rinus, fan dy man mei dat keunstgebit yn Boarnburgum?' vraagt Tjeerd. 'Och ja, die man was zijn kunstgebit kwijt', begint Rinus. 'Hij dacht dat het door de wc was gespoeld. Dan zit het dus in de riolering. Dus wij daar heel voorzichtig een buis op zetten en alles omhoog zuigen, met de hand ervoor. Natuurlijk wel met handschoenen aan. En ja verdomd, daar was het kunstgebit weer! Maar nog voor we het in de gaten hadden, greep de meneer het gebit al uit mijn hand en deed het meteen weer terug in zijn mond!' vertelt hij lachend.

'En witte jim noch dy trompet?' vraagt Rinus. 'We moesten een huis schoonmaken waar een man woonde die niet goed meer voor zichzelf zorgde, die was – net als zijn huis – helemaal verslonst. We vonden melkbussen op zolder. We dachten dat er bruine bonen in zaten, maar die man had ze vol gepoept! Dus die hadden we snel naar buiten gegooid. Net als andere troep, waaronder een trompet. En die melkbussen hadden een beetje gelekt, dus er belandde ook wat poep op de andere dingen. En terwijl we daar bezig waren kwam er een man voorbij die wel muzikaal was. Die zag die trompet, pakte hem op en begon een stukje te spelen. Toen hij klaar was zat er een hele bruine kring om zijn mond! Dat vergeet je je hele leven niet meer', lacht Gjalt.

De mannen maken natuurlijk in al die jaren niet alleen mooie of grappige dingen mee.

'Vroeger waren uitzettingen ook een heel groot onderdeel van het werk van Landman', vertelt Gjalt. 'Mensen die de huur niet meer konden betalen of om een andere reden uit hun woning werden gezet. Wij gingen dan de huizen in om dat op te ruimen en schoon te maken. Soms stonden er dan wel tien politieagenten te wachten. Het was vaak best wel spannend. Er waren ook wel mensen die agressief tegen ons deden of niet weg wilden. Maar ik vond het eigenlijk alleen vreselijk als er kleine kinderen bij waren.'

'Wist noch fan dy kear by dat famke yn Hurdegaryp?' vraagt Gjalt aan Rinus. 'Zij had nog jonge kinderen. We hebben wel drie containers vol rommel uit haar huis gehaald. Boven lagen de kleren wel tot een meter hoog opgestapeld, echt niet normaal'. 'Dat was zeker diezelfde met de kelder vol kleding', vult Tjeerd aan. 'Daar ging je echt over je nek, zo stonk het daar.'

'WIST NOCH RINUS, FAN DY MAN MEI DAT KEUNSTGEBIT YN BOARNBURGUM?'

'1, 2, 3 EN DAAR GING 'IE'

Er is de afgelopen 50 jaar heel veel veranderd, vertelt Tjeerd. 'Het vak is veranderd, de hele maatschappij is veranderd. Vroeger hadden we nog zwart geld, tankten we stiekem rode diesel en hoefden we geen speciale certificaten en diploma's te halen.'

'Maar die veranderingen zijn lang niet allemaal slecht. De veiligheid is bijvoorbeeld echt wel verbeterd,' legt Tjeerd uit. 'Wij liepen vroeger gewoon over dakpannen, over daken, en we hingen zonder vast te zitten vier hoog aan een gebouw, dat kon allemaal.' Rinus: 'Ja, om tijd te besparen verplaatsten we elkaar soms ook met ladder en al. Dan stond Gjalt bovenaan de ladder en verplaatste ik de ladder met Gjalt erop naar het volgende raam. 1, 2, 3 en daar ging 'ie.'

'En nu staat iedereen keurig netjes in zo'n bakje, maar krijgen ze koude voeten,' lacht Gjalt. 'Ze moeten bijna vloerverwarming hebben in die bakjes, want ze bewegen maar amper meer. Nu bewegen ook die bakjes met een knopje hè, vroeger moest je dan fietsen om ze op en neer te krijgen!'

Dat de tijden zo zijn veranderd maakt de mannen een beetje weemoedig. Gelukkig zijn er ook dingen hetzelfde gebleven. De vrijdagavondborrel is bijvoorbeeld net zo oud als Landman zelf. Vroeger zaten de mannen elke vrijdagavond aan een pilsje en zorgde de vrouw van Tjeerd voor wat lekkers. En die traditie zet zich voort in het huidige bedrijf. Er is zelfs een speciale vrijdagmiddagkantine in de loods.

De koffie is op. De verhalen nog lang niet. Elk verhaal begint met: 'wisto dat noch wol? Wist noch dat we dêr-en-dêr wienen... wist noch dy-en-dy?' De broers hadden nog wel uren door kunnen praten.

TJEERD HEEFT NOG STEEDS NIET HELEMAAL AFSCHEID GENOMEN

In 2006 was het voor Tjeerd tijd om met pensioen te gaan en het stokje door te geven aan dochter Afke. 'Afke wie noch mar in famke doe't se hjir kaam te wurkjen', vertelt Tjeerd. Dat Afke uitgroeide tot de nieuwe directeur vindt Tjeerd prachtig, maar soms ook een beetje moeilijk. 'Soms heb ik er nog steeds moeite mee. Want ik zie dingen die ik anders zou doen. Maar het is beter dat ik me er niet mee bemoei.' Tjeerd heeft nog steeds niet helemaal afscheid genomen van het bedrijf. In 2008 werd er wel een poging gedaan, maar na het afscheidsfeestje op vrijdag verscheen Tjeerd de maandag erop gewoon weer op het werk. Op de vraag of dit een serieus afscheid was of niet reageert hij: 'We hebben wel eens een feestje gehad ja, dat vind ik ook het mooiste.'

'OVERAL WAAR EEN AFVOER TE VINDEN IS, DAAR ZIJN WIJ WEL GEWEEST'

Piet

Ewout

Piet en Ewout zijn van de afdeling riool. Ze zijn al jaren samen op pad; Ewout werkt al 11 jaar voor Landman, en Piet ongeveer acht. De werkdag begint in Drachten op kantoor. 'Een bakje koffie, even kijken wat we moeten doen en dan om kwart voor acht op pad', vertelt Piet.

Geen enkele dag is hetzelfde voor de mannen. 'Een paar weken geleden waren we bijvoorbeeld in een groot pand om de kelders leeg te zuigen', vertelt Piet. 'Door storm Eunice was het daar overstroomd. Dat hoort dus ook bij ons werk. En nu zijn we met de minikraan bezig om een nieuwe riolering aan te leggen bij een particulier', legt hij uit. 'Als het om water gaat, dan kunnen wij er wel wat mee', vult Ewout aan. 'En we komen overal en nergens. Kippenslachterijen, grote bedrijven, kantoren. Overal waar een afvoer te vinden is, daar zijn wij wel geweest.'

'MEI INOAR DE SKOUDERS DERÛNDER EN SJEN DAT IT KLEAR KOMT'

De mannen hebben samen mooie avonturen beleefd in al die jaren bij Landman. 'Weet je nog die keer dat ik de pomp op zuigen moest zetten?', begint Piet, 'zette ik die natuurlijk per ongeluk op blazen. Toen zat Ewout er echt helemaal onder' lacht hij.

'Ja en ik heb ook wel eens in een meter vet gelegen', vertelt Ewout. 'Dat was bij een pizzeria. Daar was van minimaal twee jaar aan vet onder de vloer opgehoopt, wat ik mocht schoonmaken. Ja, we hebben niet altijd het schoonste werk, maar je ziet bij zulke klussen wel resultaat. Met onze goede pakken en goed materiaal komt het altijd wel goed.'

Ewout en Piet helpen de mannen van gevelreiniging ook wel eens. 'Als zij het druk hebben en wij hebben wat tijd over, dan helpen we daar. En andersom gebeurt dat ook', vertelt Ewout. 'Mei inoar de skouders derûnder en sjen dat it klear komt', vult Piet aan. 'Dat is ús ynstelling.'

'WEET JE NOG DIE KEER DAT IK DE POMP OP ZUIGEN MOEST ZETTEN?'

'Je weet nooit voor welke uitdaging je komt te staan'

'We hoeven niet ons best te doen om het gezellig te maken, dat gaat automatisch.' Dina en Willeke werken goed samen en kennen elkaar door en door, want ze zitten van maandag tot en met vrijdag samen op het kantoor van Landman. Daar pakken ze alles wat er administratief moet gebeuren samen op.

Dina en Willeke zijn voor klanten het eerste aanspreekpunt. Bij de receptie wisselen ze elkaar af. De ene dag Willeke, de andere dag Dina. 'Onze functie heeft niet echt een naam. We doen namelijk echt van alles. Offertes, facturatie, planning, ziekteverzuim, salarisadministratie, vragen die binnenkomen via de mail, de telefoon en natuurlijk alles rond de balie. En geen dag is daardoor hetzelfde. 'Je weet nooit wat voor vragen er binnenkomen of voor welke uitdaging je vandaag komt te staan.'

Echte familie(sfeer)

Dina begon op haar elfde al met helpen in het bedrijf. 'Ik ging zo nu en dan mee om schoon te maken, dan kon ik wat verdienen.' Het was ook helemaal niet de bedoeling van Dina om later in het familiebedrijf te gaan werken. 'Ik zou even tijdelijk meewerken toen Nynke met zwangerschapsverlof ging. Nu werk ik hier

inmiddels al vijf jaar. Tsjja, ik heb het hier wel naar mijn zin' vertelt ze enthousiast.

Hoewel Willeke geen familie is, zit ze bij Landman echt op haar plek. 'Het werken bij Landman is heel fijn. Er werken veel mensen, maar het heeft echt nog de sfeer van een familiebedrijf', vertelt ze. 'En dat zorgt ervoor dat het altijd gezellig is. In het begin moest ik trouwens wel even leren wie precies de tante van wie is, wie broers van elkaar zijn en welke moeder en dochter hier beide werken', lacht ze.

'Oh ja, wij zijn ook van de feestcommissie', noemt Dina. 'Dus de jubilea, kerstfeestjes en bedrijfsborrels regelen wij ook. Meestal doen we in de zomer een barbecue en met kerst een borrel.' Op de vraag of ze daar ook mooie verhalen over heeft antwoordt ze lachend: 'Ja daar gebeuren genoeg gekke dingen, maar die moeten maar niet in dit magazine!'

De dames zien een mooie toekomst voor Landman. Willeke: 'Er zullen wel meer regels en richtlijnen komen, en we zullen blijven digitaliseren, maar als de sfeer hetzelfde blijft en er werk genoeg is, dan kunnen we nog wel minstens 50 jaar door!'

Dina

Willeke

'Als de sfeer hetzelfde blijft dan kunnen we nog wel minstens 50 jaar door!'

Afke

'EEN GOED TEAM ZORGT VOOR GOED WERK'

'Op een avond kwam mijn vader bij me om te vragen of ik het bedrijf over wilde nemen', vertelt Afke. 'En ja, wat doe je dan? Ik was nooit van plan om het bedrijf over te nemen. Nee echt niet, ik wilde kapster worden!' Toch is ze inmiddels al 16 jaar met veel plezier directrice en heeft ze Landman flink zien groeien. Ondanks dat ze kapster wilde worden, zat het schoonmaken er al vroeg in bij Afke. 'Ik ging vroeger altijd uit school met mijn vader mee te poetsen. Dat moest. Maar daar wordt natuurlijk niemand minder van, dus dat was niet erg. Ik vond het schoonmaken ook best leuk. Elke vrijdagavond zochten we, na het schoonmaken van verschillende panden, in de auto naar kwartjes en stuivertjes. Vaak vonden we dan precies genoeg voor een patatje. Dat was dan het hoogtepunt van de week, heerlijk.'

'We zijn een heel mooi bedrijf en ik hoop dat dat de komende vijftig jaar ook zo mag blijven!'

Toen Afke begon bij Landman werkten er zes medewerkers. En ze had dus niet per se de ambitie om de zevende te worden. 'Toen mijn vader me vroeg om te helpen in het bedrijf, leek het me in eerste instantie helemaal niks. Maar ik heb het toch geprobeerd. Al snel hield ik me, naast het schoonmaken zelf, steeds meer bezig met administratieve klusjes. En ik had nooit verwacht dat ik een kantoorbaan leuk zou vinden, maar het werd steeds leuker!'

'Toen mijn vader vroeg of ik het bedrijf over wilde nemen, hebben mijn man Jouke en ik er wel even over nagedacht. Maar al vrij snel kwamen we tot de conclusie dat we het gingen doen. En ik heb er zeker geen spijt van! Het mooie aan deze branche vind ik de extra service die je klanten kunt bieden. We doen veel meer dan alleen de standaard schoonmaakwerkzaamheden, we maken alles schoon vanaf het dak tot en met de riolering.'

Na de overname van het bedrijf veranderde er niet veel voor Afke. 'Ik voelde me altijd al wel verantwoordelijk voor het bedrijf, ook toen het nog van mijn vader was.' Tjeerd had niet specifiek advies over hoe ze het moest aanpakken toen ze het bedrijf van hem overnam. 'Maar aan input van mijn vader geen gebrek hoor, het liefst geeft hij me nog steeds elke dag goede raad over zo ongeveer alles', lacht ze.

'IEDEREEN IS BIJ ONS GELIJK'

Waar Afke het meest trots op is, is het team dat er nu staat. 'Onze mensen staan voor ons klaar wanneer we ze nodig hebben. En als dat van beide kanten komt, dan heb je een geweldig team. En dat hebben we.' Volgens Afke valt of staat een organisatie met de medewerkers. 'Mensen moeten met plezier naar hun werk gaan, dat is heel belangrijk. Want zonder goed team lever je ook geen goed werk.'

Met de sfeer in het bedrijf is Afke niet bewust bezig. 'Die is gewoon zo gegroeid. Iedereen kent elkaar en hoewel er gewerkt moet worden, is er ook altijd ruimte om te lachen. En iedereen is bij ons gelijk.' Daarom staat bij Afke de deur altijd open. Op de vraag of ze dat van haar vader heeft overgenomen antwoordt ze zonder aarzelen 'nee'. Maar niet omdat bij Tjeerd de deur niet open was, integendeel. 'De deur van het kantoor van mijn vader stond wel open, hij was er alleen nooit. Hij werkte namelijk altijd mee en had een hekel aan kantoorwerk.'

Hoewel de sfeer bij dit familiebedrijf al vijftig jaar hetzelfde is, zijn er wel andere zaken veranderd. 'We zijn bijvoorbeeld een grote klant kwijtgeraakt omdat hun landelijke directie na vijftig jaar bepaalde dat alleen een bedrijf met een omzet boven een bepaald aantal miljoenen hun panden mocht schoonmaken. Terwijl we in de vijftig jaar dat we voor ze werkten nooit een klacht hadden gekregen. Dus dat is gewoon heel erg jammer, want dan is het persoonlijke contact niet belangrijk meer en draait het niet meer om de service. Terwijl dat juist zo mooi is aan ons werk.'

Landman doet dan ook het liefst zo weinig mogelijk mee aan grote aanbestedingen. 'Daar doen megaveel bedrijven aan mee, en vooral hele grote bedrijven die op papier veel beloven. Daar willen wij niet aan meedoen. Voor ons is kwaliteit en sfeer veel belangrijker dan de grootte van het bedrijf of de omzet.'

De laatste jaren heeft Landman zich gespecialiseerd in de schoonmaak van vakantiehuisjes op vakantieparken. 'Op dit moment verzorgen we de schoonmaak op acht vakantieparken. Dat is een hele uitdaging. Als wij op vrijdag ruim 230 huisjes hebben schoongemaakt, vind ik dat geweldig!' vertelt Afke.

Op de vraag wat Afke zoal doet op een dag, antwoordt ze: 'Echt van alles. Maar waar ik me voornamelijk mee bezighoud is het klantcontact. Dus ik ga naar klanten toe, bel ze op, kom bij ze langs. Ik ben zuinig op onze klanten en wil zoveel mogelijk aan hun wensen voldoen.'

BLIK OP DE TOEKOMST

'Voor de komende vijftig jaar hoop ik dat de basis hetzelfde blijft, maar dat we natuurlijk wel doorgroeien', zegt Afke. 'Niet zozeer in aantal medewerkers of omvang, maar vooral in ontwikkeling. Dat er progressie is, dat we met onze tijd meegaan, maar dat de sfeer wel hetzelfde blijft. We zijn een heel mooi bedrijf en ik hoop dat dat de komende vijftig jaar ook zo mag blijven!'

1977

Broer Gjaltsluit aan en zet de afdeling gevelreiniging op.

SCHOONMAAKBEDRIJF LANDMAN 50 JAAR

1980

Landman groeit uit zijn voegen en verhuist van de twee-onder-een-kapwoning aan de Harddraversdijk in Drachten naar Zuiderdwarsvaart 13 in Drachten. Deze woning met bedrijfspand biedt meer ruimte.

1980

Landman breidt haar schoonmaakdiensten uit en voegt de mogelijkheid tot droogstralen toe.

1972

Tjeerd Landman richt Schoonmaakbedrijf Landman op.

1973

Tjeerd koopt de eerste officiële Landman werkbus.

1979

De eerste hoogwerker wordt aangeschaft. Een grote mijlpaal voor Tjeerd Landman, want niemand in de omgeving van Drachten had een hoogwerker in de jaren '80. De hoogwerker van het merk Omme kostte 180.000 gulden en kan tot wel 39 meter hoogte. Het was destijds de hoogwerker der hoogwerkers! Hij wordt nog steeds gebruikt.

2000

Landman verhuist naar Het Anker 3 in Drachten

2013

Mandas schoonmaakartikelen opent haar deuren

1979

Broer Rinus sluit aan.

1999

Gjalts zet de afdeling riolering op.

2006

Afke neemt het bedrijf over van Tjeerd.

2022

Landman bestaat 50 jaar!!!

Maikel

Wieger

'Hy woe net mear mei my wurkje, hy fûn my gewoan te âld', grapt Wieger. Glazenwassers Wieger en Maikel werkten vroeger veel samen, maar zijn al een tijd niet meer met elkaar op pad geweest. Wieger begon al bij Landman toen Maikel nog maar één jaar oud was, in 1991. Er waren toen zo'n acht mensen en Tjeerd was nog de baas.

Dat heeft Maikel niet meer meegemaakt. Die begon zo'n 12 jaar geleden bij Landman. Hoewel er bij de mannen een groot leeftijdsverschil is, is Wieger niet automatisch de wijste, zo zegt hij zelf. 'Nee hoor, ik luister ook naar kinderen van 12,' lacht hij.

'Bij Landman kun je wel oud worden'

De heren hebben het bedrijf zien groeien en veel klanten erbij zien komen. De leukste vindt Maikel toch wel Isala, het ziekenhuis in Zwolle. 'Die doen we drie keer per jaar, en daar zijn we vaak zo'n vier weken mee bezig', legt hij uit. 'Dat is echt een grote klus. We doen daar ook niet alleen glas, maar ook het houtwerk en de tegels enzo.'

'Nou, liever de gordijnen dicht dan de zonwering!'

'Het mooie aan ons werk is vooral dat het heel sociaal werk is', vertelt Wieger. 'Je komt bij mensen thuis en ze vinden het – meestal – heel leuk dat je even langskomt. Vooral ouderen maken graag even een praatje.' Maikel: 'Maar er zijn natuurlijk ook wel eens mensen die het niet fijn vinden dat we komen. Die doen bijvoorbeeld snel de gordijnen dicht.'

'Nou, liever de gordijnen dicht dan de zonwering!', begint Wieger. 'Ik was een keer op vier hoog ramen aan het wassen, bij een bejaardentehuis, in een gondelbakje. En dat moesten we zelf omhoog en omlaag doen. Dus wij gingen op een gegeven moment omlaag, komt ineens al die zonwering automatisch! En niet van die screens die strak langs het raam naar beneden gaan, maar ouderwetse zonwering die naar buiten vouwt. Dus dat drukte ons langzaam steeds verder bij de muur vandaan! Bleek dat er een meneer was die last kreeg van de zon, dus die klikte op het knopje. Per ongeluk het knopje van de zonwering van het hele gebouw. Gelukkig was er een zuster beneden die het zag, dus die deed het snel weer omhoog. Maar dat was wel even schrikken!'

Echt hele schokkende dingen hebben Wieger en Maikel verder niet beleefd. 'Je komt wel eens ergens met de hoogwerker en dan zie je mensen die bijvoorbeeld niet zijn aangekleed. Die schrikken van je', vertelt Maikel lachend. 'En sommige mensen hebben een ongelooflijke troep in huis, maar echt vreemde of heftige situaties maken we gelukkig niet mee.' Over hun werk en de sfeer bij Landman zijn de mannen wel te spreken. 'Ja je kunt hier wel oud worden. Dat zie je wel aan hem', grapt Maikel.

De 4 gouden regels van de schoonmaak

volgens Afke

1

Laat droog wat droog verwijderd kan worden

2

Plenzen heeft geen zin

3

Stof valt niet te vegen

4

En de allerbelangrijkste voor Landman: kan niet, bestaat niet!

Gijs

'MIJN EMMER STAAT ALTIJD KLAAR IN DE AUTO'

Gijs, de broer van gevelreiniger Roel, doet 's ochtends het kantoor altijd van het slot. Als manager van de afdeling specialistische reiniging zorgt hij voor de planning, offertes en beantwoordt hij de hele dag door vragen van klanten en collega's.

'Meestal ben ik tegen een uur of zeven op kantoor. Dan doe ik de deuren los, lampen aan, start ik de printers en computers op en zet ik een bakje koffie. Al snel komen dan de collega's. Vaak help ik ze eerst met vragen over waar ze heen moeten, welke bon ze mee moeten, wat ze precies moeten doen. Vervolgens ga ik de bonnen van de afgelopen dagen verwerken en pak ik allerlei andere zaken op.'

Gijs plant zijn dag alleen in grote lijnen. 'Mijn functie heet officieel manager specialistische reiniging, maar eigenlijk doe ik van alles wat. Ik krijg bijvoorbeeld de hele dag door telefoontjes met vragen. Van klanten die iets schoon willen hebben, collega's die met vragen zitten, zo gaat dat de hele dag een beetje door.'

Het is niet de eerste keer dat Gijs bij Landman werkt. 'Ik heb hier eerder vijf jaar als glazenwasser gewerkt. Toen ben ik een tijdje weggeweest, maar na een jaar of zeven wilde ik heel graag weer terug naar Landman. Nu werk ik hier inmiddels alweer bijna acht jaar met heel veel plezier.'

Gijs is van glazenwasser doorgegroeid tot manager en hoewel hem dit erg goed bevalt, mist hij het glazenwassen soms wel. 'Ja als het heel mooi weer is, dan mis ik het stiekem wel eens. Lekker buiten aan het werk in het zonnetje. Maar mijn emmer met toebehoren staat nog altijd klaar in de auto, dus als het moet kan ik altijd bijspringen!'

50 jaar

SCHOONMAAKBEDRIJF LANDMAN

Schoonmaakbedrijf
Landman B.V.
Het Anker 3
9206 AL Drachten
(0512) 517 206

LANDMAN
MULTI-SCHOONMAAK

